

Försök 2021 i Minor Use-projektet

Under 2021 läggs de här 35 försöken ut inom Minor Use-projektet. Det som pågår är försök i fält och i växthus som ska kunna användas som underlag vid en ansökning om godkännande för ett växtskyddsmedel. Här följer en kort beskrivning. För att få de fullständiga försöksplanerna, kontakta agneta.sundgren@lrf.se.

Demoförsök

Tillväxtreglering i prydnadsväxter

Två demonstrationsförsök i pelargoner och margeriter genomförs. Pelargonerna behandlas med Cycocel Plus (som mätare), Alar, Caryx och Moddus Start. Avsikten är att se hur preparat med ett godkännande som tillväxtreglerare i lantbruksgrödor fungerar för att kunna söka UPMA. Margeriterna behandlas med Cycocel Plus (mätare), Caryx, Regalis plus och Moddus Start.

Lök – ogräs Gallery vid olika tidpunkter

Ett demonstrationsförsök i lök med herbiciden Gallery vid olika tidpunkter, blandningar och med och utan bevattning. Gallery har godkänts under vintern med villkor om bandspruta eller i lägre dos för bredsprutning. Gallery visas i detta försök utlagt med bandspruta i lök som behandlas före uppkomst med enbart Gallery eller i blandning med Goltix, efter uppkomst med enbart Gallery eller i blandning med Boxer. Halva parcellen bevattnas eftersom effekten av Gallery är mycket beroende av markfukt.

Effektivitetstest

Gurkväxter – mjöldagg

Försöket genomförs i pumpa som är en kultur som med stor sannolikhet angrips av mjöldagg. I försöket testas allmänkemikalierna lecitin, solrosolja, vassle, natriumbikarbonat och en kombination av solrosolja och natriumbikarbonat. De jämförs med Amistar och Kumulus.

Äpple – äppleskorv

Två nya fungicider som godkänts för andra ändamål testas i kombination med färre antal behandlingar med Delan och Delan Pro. De preparat som testas är Allstar och Revyona vid olika tidpunkter. Ett led som är godkänt i ekologisk odling ingår som jämförelse och där används enbart Kumulus och VitiSan.

Lök – lökbladsmögel

Olika fungicider testas i ett försök i Danmark där löken smittas med bladmögel. Syftet är att hitta preparat som kan godkännas och ersätta preparat med mancozeb – Acrobat WG – som kommer att fasas ut efter säsongen 2021. Även dimetomorf - Cabrio Duo – kan komma att fasas ut. De preparat som testas är Zorvec Enicade, Proxanil, Aliette, Ranman Top, Revus, Leimay och Fandango.

Plommonvecklare i plommon

Försök med olika insekticider i plommon för att hitta ersättare till Karate som fasats ut. De preparat som testas är Mavrik och Mospilan. De jämförs med de godkända preparaten Steward och Turex.

Kålfluga i behandlade kålplantor

Broccoliplantor kommer att behandlas med Verimark (verksamt ämne cyantraniliprol) och jämföras med plantor som är obehandlade eller behandlade med Conserve (verksamt ämne spinosad). Verimark är inte godkänt för användning i Sverige men det används i bland annat Holland för att behandla plantor under plantuppdragningen mot kålflugor. Målet med försöket är att undersöka effekten mot kålfluga.

Fytotoxtest

Prydnadsväxter – paraffinolja och såpa

Växtskyddsmedlen Fibro (paraffinolja) och Flipper (såpa) testas i begonia, petunia, Dahlia och Chrysanthemum under olika förhållanden. Målet är att kunna söka UPMA för dessa produkter i prydnadsväxter. Försöken genomförs i växthus på Flakkebjerg under kontrollerade förhållanden.

Starane i morötter – fytotoxtest

Starane 333 HL är ett intressant preparat i morötter, bland annat för sin effekt mot nattskatta. Två försök med olika doser och tidpunkter genomförs i morötter sådda vid olika tidpunkter. Tidigare försök visar att sen behandling och ökad dos ökar risken för skador på morötterna. Detta försök har justerats efter tidigare resultat.

Blandning av olika preparat i morötter – fytotoxtest

De nya preparat som testas i morötter – Starane 333 HL, Legacy och Lentagran – testas i blandning med befintliga herbicider i morötter och med varandra vid två tidpunkter. Eftersom effekten ofta förstärks när preparat blandas är avsikten att se om dessa blandningar skadar morötterna och i så fall inte ska testas vidare.

Fytotox – och effektivitetstest

Morötter – ogräs

Mot ogräs i morötter testas flera preparat efter uppkomst. De testas som en del av olika strategier i morötter. Fler preparat behövs för att kunna bekämpa vissa problemogräs och för att kunna ha en effektiv strategi då Boxer begränsats till två behandlingar och Sencor är under diskussion. Starane 333 HL testas för sin effekt på vissa problemogräs som nattskatta och åkerbinda. Lentagran WP testas för sin effekt på vissa problemogräs och då data är under framtagande av produktägaren. Legacy efter uppkomst testas också som en möjlighet. Goltix WG efter uppkomst har uteslutits ur årets försök då fytotoxen blev för omfattande. Försök görs på både mineral- och mulljord.

Palsternackor – ogräs

Mot ogräs i palsternackor finns Boxer och Fenix godkända som kan användas efter uppkomst. Centium 36 CS har fått UPMA inför denna säsong. Samma preparat som i morötter - Legacy 500 SC, Starane 333 HL och Lentagran WP testas. Centium 36 CS ingår i försöken på olika sätt då risken för fytotox är känd och den inte tidigare varit godkänd. Försök görs på både mineral- och mulljord.

Lök – ogräs

Mot ogräs i lök testas två olika frågeställningar – dels undersöks godkända preparat med avseende på fytotox i olika doser, dels undersöks nya möjliga preparat.

Starane 333 HL och Gallery har godkänts i lök inför denna säsong och ingår i de godkända strategierna. I det försöket undersöks möjligheten att reducera doserna vid de senare behandlingarna med 1/3 och de nya preparaten Starane och Gallery jämförs med tidigare godkända strategier.

Nya preparat som testas är Goltix WG, Basagran SG, Tramet och Spectrum. Spectrum är ännu inte godkänt i Sverige men förväntas få ett godkännande inom några år. Avsikten är att kunna söka UPMA för något eller några av dessa preparat.

Bönor – ogräs

Syftet med försöket är att hitta alternativ till Basagran SG då odlingen är helt beroende av detta preparat. Bladherbiciderna Lentagran WP och Cleravo testas. De har testats några år förut och säkra resultat vid olika förhållanden behövs. Det nya preparatet Corum testas i olika strategier.

Dill – ogräs

Ogräs i dill kan bara behandlas med Fenix i dagsläget, antingen före eller efter uppkomst. Lentagran WP som bladherbicid och Boxer och Centium 36 CS som jordherbicid testas. Kerb har testats men uteslutits då den inte var effektiv.

Persilja – ogräs

Ogräs i persilja kan behandlas med Fenix, Boxer och Centium 36 CS. I försöket testas Boxer som jordherbicid och Tramet och Lentagran WP som bladherbicid. Basagran SG har testats men uteslutits då den gav för mycket fytotox.

Ersättare till dikvat mellan grödans sådd och uppkomst

Dikvat som ingick i Reglone med flera medel mot ogräs har fasats ut. Behandling med dikvat mellan sådd och uppkomst har kunnat hålla nere ogräsförekomsten vid grödans uppkomst. Det har visat sig svårt att ersätta dikvat och i försök som läggs ut i lök, morot och palsternacka testas nu att blanda en godkänd jordherbicid med antingen Belouka, Lentagran WP, Spotlight Plus eller flytande kväve. Det är låg dos av de medel som tillsätts som används som ett sätt att försöka spetsa jordherbiciden. Försöket är en upprepning av försök 2020 men med anpassade doser.

Bekämpning av utlöpare i jordgubbar

Preparat med dikvat har fasats ut och det behövs en ersättare för att bekämpa utlöpare i jordgubbar. Spotligh Plus har fått UPMA men är inte ett fullgott alternativ till dikvat. De alternativ som testas är Spotlight plus i olika strategier, Beloukha, Mizukii samt tillväxtregleraren Regalis Plus. Försök läggs ut på två platser. Det ena försöket sker på plastlistodling och det andra på friland efter skörd.

Beloukha och Mizukii är ännu inte godkända i Sverige men kommer förhoppningsvis att bli det inom de närmaste åren och då kommer UPMA att sökas för den önskade användningen i jordgubbar.

Bekämpning av utlöpare i hallon

Spotlight Plus testas mot utlöpare i hallon med målet att kunna söka UPMA för denna användning.

Ogräs i jordgubbar

Mot ogräs i jordgubbar testas det godkända preparatet Goltix WG i blandning med Beloukha och Betasana samt Beloukha ensamt. Det är ett effektivitetstest då Betasana har en tveksam framtid och Beloukha förväntas få ett godkännande men inte är testat för denna användning.

Morötter – Acrotheciumröta

Den allvarligaste lagringssjukdomen i svensk morotsodling är Acrothecium-röta, som orsakas av svampen Acrothecium carotae (syn. Rhexocercosporidium carotae). Det har visat sig att behandlingar vid upprepade tillfällen med Signum, Luna Sensation, Switch, Frupica eller Comet minskade Acrothecium-angreppet markant. De här preparaten innehåller antingen flera verksamma ämnen eller riskerar att skapa resistens i kombination med varandra. Försök har sedan gjorts med Cantus, Geoxe, Scala och Difcore som innehåller ett verksamt ämne. Avsikten är nu att bekräfta att dessa preparat verkligen fungerar och att testa dem i olika strategier för att kunna söka UPMA för något eller några av preparaten. En frågeställning är också om fyra eller fem bekämpningar krävs för att få resultat.

[Resthaltsförsök](#)

Starane 333 HL i morötter

Starane 333 HL med verksamma ämnet fluroxipyr används i morötter efter uppkomst för att ta ut resthalter. Försöket upprepas efter lyckades försök 2020.

Cleravo i bruna bönor

Verksamma ämnet kinmerak i preparatet Cleravo används i bruna bönor för att kunna söka UPMA. Det saknas resthalter i så kallade kokbönor för detta ämne. Försöket upprepas efter lyckades försök 2020.

Raptol i jordgubbar och broccoli

Raptol (pyretrum) används i jordgubbar samt i broccoli för att ta ut resthalter. Försöket i broccoli är en upprepning med kortare karenstid än 2020. I jordgubbar är det första året detta testas.

Nexide i morötter

Pyretroiden Nexide (gammacyhalotrin) används i morötter mot insekter för att ta ut resthalter. Det är första året detta testas.